

VSE NAJBOLJŠE, SLOVENŠČINA

Še nekaj dni in stisnili bomo roko naši univerzi ter ji čestitali za častitljivo starost. Devetdesetletni slavljenki bomo pripravili številne svečanosti in jo zasuli z darili.

Eno izmed daril pa si je začela pripravljati kar sama in ga objavila letos februarja. Imenuje se predlog dokumenta z naslovom *Merila za volitve v nazive visokošolskih učiteljev, znanstvenih delavcev in sodelavcev* (v nadaljevanju *Merila*). Z njim je univerza razvrednotila slovensko znanstveno misel, torej sama sebe, in se tako potisnila daleč nazaj, v arhaično preduniverzitetno stanje. Predlog dokumenta *Merila* je prejel veliko pripomb glede točkovanja, skoraj vsi komentariji pa so prezrli njegov bistveni problem. No, mogoče pa na vse gledam preveč črnogledo in je to le obrobni problem nekaterih humanistov? Polovično vrednotenje domače znanosti (*Merila* predvidevajo za domačo monografijo 20 točk, monografijo v tujem jeziku 30 točk; del domače monografije je vreden le 4 točke, del tuje 8 točk; objavljeno predavanje na domači znanstveni konferenci samo 2 točki, na mednarodni v tujini 5 točk; domača strokovna dejavnost je ovrednotena s 3 točkami, tuja s 6 itd.) ni upoštevalo večletnih prizadevanj slovenistov, slavistov in drugih strokovnjakov po določitvi ustreznega položaja slovenščine v znanosti, hkrati pa je zaobšlo 11. člen slovenske *Ustave, Zakon o visokošolskem šolstvu in Statut univerze*, ki določajo slovenščino za učni jezik. Ali smo tik pred rojstnim dnevom priča vpeljavi dvojezičnosti? Bomo kar sami prispevali k procesu, ki ga novodobni vizionarji imenujejo izumiranje manjših jezikov? Ali lahko zahtevo po globalizirani angleščini res utemeljimo s primerljivostjo srednjeveške univerze s postmoderno globalno univerzo? Mar tisti, ki to primerljivost uporabljajo kot argument, ne vedo, da je neupravičena prav zaradi izbrisa stoletnega zgodovinskega spomina? Glede na to, da sta zgodovinska izkušnja in aktualno (beri tržno) razumevanje jezika danes skoraj izključujoča, se je potrebno resnično vprašati, ali želimo slovensko univerzo ali le še univerzo na Slovenskem.

Samoukinjanje znanstvene slovenščine v Sloveniji se zdi še toliko bolj absurdno, ker država in univerza po drugi strani uspešno skrbita za rast slovenščine po svetu. V bližnji preteklosti je vzcvetelo kar sedem novih lektoratov v okviru programa Slovenščina na tujih univerzah na Centru za slovenščino kot drugi/tuji jezik Oddelka za slovenistiko *Filozofske fakultete* v Ljubljani, tako da je lektoratov in študijev slovenščine že sedeminpetdeset, njihovo število tujih študentov pa je doseglo kar magično številko 1700. Ali si lahko to nerazumljivo nesorazmerje razlagamo kot pozitivno samopodobo v tujini in negativno samopodobo v Sloveniji? Kaj pa, če so tuji študenti, ki se jim velikodušno prilagajamo z angleščino in se jim podrejamo tudi z *Merili*, tudi študenti slovenskih lektoratov in študijev v tujini ali preprosto vedoželjneži, ki bi se radi skozi študij poučili tudi o slovenski kulturi in se naučili slovenščino? Da je odgovor pritrdilen, potrjuje tudi naslovnica *Glasoffila*, na kateri so fotografirani letošnji udeleženci Seminarja slovenskega jezika in kulture (SSJLK). Osrednja slovenistična prireditve je letos privabila 122 udeležencev iz 23 držav; študente, asistente, lektorje in profesorje s tujih univerz. SSJLK je bil že 45. po vrsti, kar zagotovo priča o bogati tradiciji in visoki kakovosti prireditve ter uspešnosti in profesionalnosti organizatorjev, Oddelka za slovenistiko in Centra za slovenščino kot drugi/tuji jezik, nedvomno pa tudi o želji in potrebi tujcev po učenju slovenskega jezika. Ob sedanji naslovnici voščimo za praznik naši univerzi malo drugače: »Še veliko slovenščine, draga slovenska univerza!«

Alojzija Zupan Sosič

REKORDNI VPIS NA DOKTORSKI ŠTUDIJ – ZADOVOLJSTVO IN ZASKRBLJENOST

Dve največji predavalnici *Filozofske fakultete* nabito polni: takšen je bil obisk informativnega dneva za *Interdisciplinarni doktorski program Humanistika in družboslovje*. Interes med študenti je bil presenetljiv in smo ga zelo veseli, še bolj razveseljiv pa je podatek, da je novi doktorski program prepričal številne udeležence in se je nanj prijavilo več kot tristo kandidatov, med njimi je kar nekaj tujcev, na kar smo posebej ponosni. Ob podatku, da smo imeli v zadnjih letih v povprečju do 60 doktorskih in od 160 do 180 magistrskih študentov na letnik, postane jasno, da so prijave presegle vsa pričakovanja. Toda ob čestitkah za uspeh se odpirajo številna vprašanja glede izvedbe doktorskega študija za toliko študentov. Kako ob veliki prostorski stiski, preobremenjenosti zaposlenih in pomanjkanju sredstev za nove nastavitve zagotoviti nemoteno in neokrnjeno izvedbo programa, kaj šele vrhunsko kakovost študija? Zagotovo bomo poskusili izkoristiti vsak prost kotiček, a pogoji dela bodo nedvomno slabši kot na partnerskih fakultetah, ki sodelujejo v programu in lahko zaradi boljših prostorskih razmer študentom nudijo boljše in prijetnejše študijsko okolje. Znane težave *Filozofske fakultete* so seveda aktualne na vseh ravneh študija,

le da je doktorski študij zaradi novih oblik dela še posebej občutljivo področje. Ker je bilo ob različnih priložnostih izpostavljeno, da je doktorski študij »paradni konj« vsake univerze, je treba Almo mater Labacensis spomniti, da še tako dober paradni konj v pretesnem hlevu in ob nezadostni krmi slej ko prej shira in postane čemerno kljuse. Skrbnost in ljubezen tistih, ki ga negujejo, sicer ogromno odtehta, ne more pa nadomestiti vsega, kar je potrebno za njegov razvoj. Znanstvene odličnosti in vrhunske kakovosti študija na najzahtevnejši ravni pač ni mogoče zagotavljati zgolj s pedagoškim erosom. Mogoče je čas, da spremenimo način razmišljanja in pedagoški eros usmerimo (tudi) v zagotavljanje ustreznih pogojev za študij. Zakaj vedno znova pristajati na izčrpavajoče delo v nemogočih razmerah, medtem ko obljube vodstva univerze o skorajšnji rešitvi naše prostorske stiske in finančne podhranjenosti ostajajo prazne in jim nihče več ne verjame? Zakaj ne bi skupaj s študenti odločneje opozorili na nevzdržni položaj? Kdaj smo nazadnje zasedli *Filozofsko fakulteto* in glasno povedali, da je nekaj hudo narobe?

Tine Germ

2 |

► Drrrrrrrrr ...

► "Welcome to the Doclands!"

NAGOVOR PESNIKA TONETA PAVČKA NA PODELITVI DIPLOMSKIH LISTIN DIPLOMANTOM FILOZOFSKE FAKULTETE V CANKARJEVEM DOMU 19. JUNIJA 2009

Spoštovani profesorji, cenjeni starši, drage lepe mladenke in mladeniči!

Preden vam karkoli rečem, vam z veseljem in iz srca čestitam. Čestitam za vašo mladost in seveda za vse, kar ste doslej dosegli ... Ko vas takole gledam, vidim eno samo mladost, ki je v vas. In velik, neizmeren, odprt prostor, ki je pred vami. Ozemlje za rodovitnost, za posev, za klas. Za vami je deželca veselja, mladostnega študentovskega druženja in študijskih naporov, pred vami deželca dela, uspe-

hov, ustvarjanja. Ta prehod iz ene dežele v drugo je od vseh prehodov v življenju najlažji, najlepši, najbolj slovesen. V njem so priznanja in ob njem so pričakovanja. Vsi drugi prehodi iz plenice v otroštvo, od ošpic v puberteto, iz očkovanja v ljubezen, iz samstva v partnerstvo, iz samohodstva v družino ali zadnji iz življenja v smrt so težavnejši, a tudi usodnejši. Ta vaš današnji je rožnat: cvetje v gumbnicah, bi rekel Cankar, pomladna slutnja z vami k nam v deželo gre, bi pel Murn, na svetu ste, da ste kot sonce, vam podkadam jaz s svojim

starim verzom. Gledam vas in v misli mi hodi Župančičeva pesem mladine. Njena zvočnost, vznesenost, zmagovitost, kar vse po stole-tju od nastanka ostaja v pesmi, v besedi in v vas mladih. »Mi gremo naprej, mi gremo naprej, mi strelci in pred nami plamen gre skož noč kot Bog pred Izraelci«. A smisel te pesmi ni le v tej upornosti in hoji v prihodnost, globina te pesmi je skrita v spoznanju o večnem krogo-toku življenja, o nepretrganosti rodov: »Ker nepretrgana drži veriga iz zarje v zarjo in od dne do dne«. In kar je poglobitveno: iz roda v rod. Podobno sveže je večni kredo umetnika in vsakega človeka, ki hoče in želi priti k sebi, izrazil Boris Pasternak: »V vsem priti trmasto želim si k prazviru. Pri delu, v odkrivanju poti, v srca nemiru. Priti do bistva bega let, rodov, do prapomena, do koreninja, do osnov in do stržena.« Na tej nelahki, a zaukazani in nujni poti k sebi, navznoter, vase, je tudi edina možnost za pravo odprtost navzven, k ljudem. In to sta dva izmed mnogih polov življenja. Je temni in je svetli tok, oba tečeta skozi človeka in njegovo življenje, sta zlo in dobrota, je lepo in je hudo. Že stari latinski pesnik je pel, kako je Zevs vsakemu člo-veku odmeril kot delež veliko hudega. A vi na to ne glejte. Rajši mi- slite o hudem kot leku za čvrstost, ko o tistem, kar pomaga človeku, da se utrdi, okrepi, naredi in zaživi v sebi polno in odgovorno. Iz hudega je zmeraj možen prehod v dobro, le bolečini se ne smeš pustiti voditi za roko, le navznoter je treba obrniti jadikovko in stopiti iz sence v svetlobo. Res, življenje ni preprosta stvar. Življenje so hribi in so doline, so grbine in ravnine, so vzponi in padci, so zmage in so porazi, a tudi poglobitveno: življena kres, ki gre pred vami kot Župan-čičev plamen skož noč ali kres od pekla do nebes. In je pesem. Pe- sem v duru in pesem v molu. Tako kot so kletve in so molitve, tako kot je naše bivanje zmeraj za ene velika, za druge majhna daritev bogu življenja. Res je sicer, da človek, ko hodi od postaje do postaje, od postanka do postanka ali od prehoda do prehoda, neprestano na tej poti izgublja: dni in leta, moč, voljo, sposobnost, vero, celo idea- le, izgubi lahko celo zagledanost v cilj, upanje, da ga doseže, a zmeraj se je možno na poti pomladiti, osrčiti, osrečiti. Važno pri vsem tem izgubljanju pa je, da ne izgubiš samega sebe. Vi danes mislite, da ste se našli. Izbrali ste pot in boste šli, po ravnem in v hrib, čez ovire in pregrade, mimo Scil in Karibd, po poti, ki ne bo ne ravna ne revna, ampak zahtevna, in samo vaša. Danes je v vas ponos. Na vas so ponosni vaši starši, vaši profesorji, vaši prijatelji, celo ta naša bolj ali manj ravnodušna družba. Ponos je v vas zaradi končanega dela in uspeha, ki je za vami. Pred vami je, da ta ponos neprestano gradite, utrjujete in – tudi če jo kdaj dobite po nosu – opravičujete z novimi podvigi. Kajti tako mnogokrat, ponos ni enkrat dosežek in zgubiš ga mimogrede kakor zavest, voljo, poštenost, pokončnost in si tam, kjer je Cankar bičal svoje rojake s filistri, šentflorjanci, s hlapci. Vendar mi vsi vemo: človek s ponosom ne more biti hlapec. A vemo tudi za staro maksimo: za mlade, za take, kot ste vi, je zmeraj velja- lo, da zahtevajo nemogoče in to potem spreminjajo v mogoče ali, kot bi rekel filozof, v bivajoče. Kajti: res je, kar je res in lepa resnič- nost vašega današnjega dne je taka: Prihodnost je vaša. Upanje je vaše. Vse zarje in zore, vsi sviti in razsviti so vaši. Vse pomladi in ve- sne in vigredi so vaše. Vse možnosti doma, v Evropi in v svetu so

vaše. Vse dobre paše so vaše. Vse, vse, vse je vaše. Ali bolj točno rečeno – lahko je vaše. Treba je samo iztegniti dlan, zgrabiti, prijeti, zadržati in obdržati. Med brati, to ni zmeraj lahko, a res je, da je človek na svetu tudi zato, da se hudega ne ustraši, da premaguje težave, ravna grbine in krive reke, spreminja slabo v dobro in hodi iz senčne na sončno stran. Za vas torej ni hoje v temo, ampak vstop v svetlobo. Vi boste to zmogli. Verjamem v to, kakor verjamem, da boste vi, rojeni na pragu naše državne samostojnosti, postavljeni v osrčje prostosti, storili tisto, česar vaši deda in očetje še niso zmogli. Da boste presegli slovenske zgodovinske in duhovne razprtije, zbrisali prostor razdora in sovraštva in zaživali v sožitju in ravnovesju s seboj, s svojimi sodobniki, s svetom in s svojim časom. Ne verujte v moč drugih, velikih, v unifikacijo in globalizacijo, verujte vase, v svo- jo posebnost in enkratnost. Ne dovolite, da vas karkoli utesnjuje, ne bojte se vedno znova hoditi v sanjani Eldorado, ne molčite, kadar bi morali izreči resnico, kajti molčati pomeni včasih lagati. Tako bosta vaša vest in vaša beseda usklajeni. Tako boste to, kar ste za mnoge danes: radost sredi sveta in v sebi. A naj vam jaz, vaš stari sodobnik, povem zgodbo iz svoje mladosti. Bilo je pred šestimi desetletji, v Beogradu, na srečanju mladih piscev Jugoslavije. Bilo nas je okrog sto in med njimi jaz, jecljajoči začetnik, ki je mislil, da je biti pesnik ena sama radost. V predsedstvu zborovanja so sedeli častiti, po starosti in ugledu slavni umetniki Andrić, Čopić, Desanka Maksimo- vić, Blaže Koneski, Krleža. S tega beogradskega literarnega sreča- nja sem si zapomnil nagovor Iva Andrića, kasnejšega nobelovca. Danes mi hodi ponovno v spomin. Zdi se mi, kot da ga vidim, velike- ga pisca, ponovno pred seboj, vendar tokrat ne govori nam teda- njim literarnim mladcem, ampak vam tu in zdaj. Njegove besede zvene polno in modro. »Ko vas takole gledam, se mi zdite kot čreda konj, ki so pravkar na štartu. Zdaj zdaj boste stekli in boste tekli pro- ti svojemu cilju. Nekateri med vami se bodo zgodaj upehali, zavili vstran in se pasli, drugi bodo tekli dalje, se ustavili misleč, da so prišli do cilja in uvideli, da so ali zgrešili cilj, ali pa cilj ni več tisto, kar so v željah in sanjah imeli za cilj. Vendar je treba še in še teči. Do muke in do slasti. Do konca.« - Ponovil sem besede velikega pisca za vas, ne da vas poučujem, ampak da vam prenesem naprej sporočilo, kot se je davno zapisalo vame, tako kot se izkušnja prenaša iz roda v rod. A naj na kraju to besedovanje končam s svojim starim refrenom.

3

► V bistvu ste že podiplomci, ampak najprej globoko vdihnite ...

Zgodovinsko izročilo sporoča, da je rimski državnik Kato vsak svoj govor končal enako, z besedami: *Ceterum censeo: Cartaginem esse delendam!* Menim, da je treba Kartagino porušiti. Jaz konce govorov ne namenjam rušenju ampak gradnji. Zmeraj rad govorim o jeziku. Torej še vam, drage mladenke in mladeniči, besedo, dve o jeziku, v katerega smo se narodili, v katerem smo spregovorili svojo prvo besedo, izrazili svoje prvo veselje in prvo žalost. O jeziku, v katerem edinem lahko rečemo: *Midva se ljubiva in ne v množini Mi se ljubimo*, kot da mora biti še nekdo tretji prisesan na ljubezensko posteljo in na ljubezensko dvojino. Ta intimna posebnost pa ni edina njegova vrednota. Pred desetimi stoletji so v tem jeziku zapisali v Brižinskih spomenike in nam veleli: *Glagolite po meni redka slovesa in smo glagolili* – govorili dolgih tisoč let slovesa – besede, da je beseda meso postala in da smo v besedi ter zaradi besede ostali.

Je že tako, da je jezik dom, v katerem domujemo, v katerem smo. Brez njega nas ni. A glejte: vsevedna znanost nam obljublja, da naša slovenščina ni med tistimi jeziki, ki bodo v prihodnjem stoletju izumrli. Vendar je ta optimistična napoved grdo omejena in iznakažena: slovenščina bo postala jezik v copatih za domačo rabo. Na vas je in na njih, ki bodo prišli za vami, da ne bomo nikoli obuli svojega jezika v copate in ga zaprli v kuhinjo, sami pa se gospodili s tujim jezikovnim perjem... Zato ne poslušajte jamrarije o majhnosti našega naroda in jezika. Zmeraj smo bili veliki v preseganju svoje majhnosti. Ne poslušajte jadikovke o krizi. V vas, v vašem duhu krize ni in je ne more biti. Vi greste lahko in boste šli preko vsakršnih kriz, ker to znate, ker to zaslužite in ker to zmorete. In jaz vam pri tem želim, da dosežete vse, kar je mogoče in še kaj več. Torej: Srečno! In veselo na novo pot življenja!

POUDARKI IZ GOVORA PREDSTAVNICE DIPLOMANTK IN DIPLOMANTOV

[Pozdrav]. Večina nas je preučila in izkoristila vse možnosti za najdaljši študentski staž, ne zato, ker bi bili nesposobni končati študij v pričakovanih petih letih, temveč zato, ker smo ugotovili, kako dobro se nam godi na filofaksu. Ta nas je s svojo prikupno zmedenostjo in zakladnico znanja posrkal vase. Po opravljenih diplomskih izpitih in zagovoru diplome mi je ustrezalo za nekaj časa odmisлити študij, fakulteto, profesorje. A po nekajmesečnem študijskem postu sem se zalotila pri iskanju izgovorov, ki bi mi omogočili vsaj še za nekaj časa pomešati se med množico vedoželjnih za stenami hladne socialistične stavbe na Aškerčevi. Zalotila sem se, da pogrešam občutek po uspešno opravljenih izpitih, profesorice in profesorje, ki jim je še kako mar za študente, neznansko dolge, filozofsko navdahnjene kavice s kolegicami in kolegi, pa nepozabne, brezskrbne študentske zabave in neprespane noči. Vse seveda ni bilo idealno, a popolnosti niti nismo iskali. Včasih se je kaj zataknilo pri medčloveških odnosih, včasih pri formalnostih, vsekakor pa so nas te manjše neprijetnosti pripravljale na soočanje z resnejšimi težavami v prihodnosti. Tako kot vsak formalni prehod med življenjskimi obdobji ima tudi uspešno opravljen študij svetle in temne plati. Odpirajo se nam nove poti, čakajo nas najrazličnejši izzivi, skoraj nič nas ne omejuje. Ni več profesorjev, ki bi bdeli nad nami, tudi od staršev smo se bolj ali manj že osamosvojili. Svobodni smo bolj kot kdajkoli, kar pomeni večjo odgovornost do sebe in drugih. Doslej smo imeli opravka predvsem sami s seboj, sčasoma pa bomo verjetno svoje znanje začeli razdajati in v dobrobit družbe, naj bo to v šoli, podjetju ali kje drugje. Najpomembnejša naloga humanistov in družboslovcev je gotovo ta, da v razosebljeni potrošniški družbi poskušamo človeka spet postaviti na prvo mesto. Če bi nam uspelo vsaj del kritičnega in uporniškega duha, ki smo ga gojili med štu-

dijem, prenesti izven fakultetnih zidov, bi bil to velik uspeh. Svet, v katerega stopamo, še zdaleč ni rožnat, mi pa smo v njem za povrh še popolnoma zeleni. Z znanjem smo sicer podkovani, a kaj, ko to danes pogosto ni največja vrednota. Verjetno nam veliki večini diplomantk in diplomantov *Filozofske fakultete* na začetku ne bo lahko in se bomo morali na žalost sprijazniti z marsikatero službo oziroma bomo lahko izredno veseli, če bomo službo sploh imeli. Ob takih priložnostih nas bo na to, da smo vendarle marsičesa sposobni, da veliko znamo in da se je vredno potruditi, opozarjalo tudi potrdilo v rdeči mapi, zaradi katerega smo se nočoj zbrali. Prepričana sem, da nam bo s trdim delom, vztrajnostjo in drobcem sreče uspelo ne le se prilagoditi, temveč tudi kaj spremeniti, in sicer na bolje.

N. U.

► *Ja, zdaj pa poroka, lepo po vrsti ...*

VOLITVE

29. septembra je potekal drugi krog rektorskih volitev, ki je prinesel zmagovalca, novega rektorja *Univerze v Ljubljani*, red. prof. dr. Radovana Stanislava Pejovnika. Kolegu čestitam in mu želim, da dobro vodi našo univerzo. Menim, da lahko *Univerza v Ljubljani* postane odlična univerza, če bo usmerjena v prihodnost in ne bo bežala pred nujnimi spremembami in izzivi, ki jih postavlja naš čas. Verjamem, da sem se v tekmo, če se izrazim v športnem jeziku, podal dobro pripravljen. Moj rektorski program je zajemal široko paleto razmislekov o problemih in priložnostih naše univerze, ponudil pa je tudi rešitve, o katerih je stekla poglobljena razprava med zaposlenimi, študenti in za univerzo zainteresirano javnostjo. Vesel in ponosen sem, da so moje ideje naletele na izjemno pozitiven odziv in vzpodbudile mnoge, da o *almi mater* ob njenem visokem jubileju razmišljajo tako samozavestno kot kritično. Na tem mestu se ponovno zahvaljujem vsem, ki ste se udeležili volitev rektorja *UL* in seveda še posebej tistim, ki ste v mojem programu in idejah prepoznali in s svojim glasom potrdili tisto smer, v katero sodim, da bi se morala razvijati *Univerza v Ljubljani*. Novemu rektorju želim poguma tudi pri uresničevanju predlogov, idej in potreb, ki jih imajo družboslovne in humanistične članice, še posebej *Filozofska fakulteta*. Sodim, da bo potrebne več

energije in aktivnosti, da *UL* svoji ustanovni in največji članici z največjo humanistično knjižnico v državi pomaga, da bo njeno delo potekalo v (bolj) normalnih pogojih, še več, da se bo *Filozofska fakulteta* omogočilo razviti vse njene potenciale. V novem študijskem letu pa želim vsem zaposlenim in študentom uspešno delo.

Rudi Rizman

5

PREDAVANJE ZUNANJEGA MINISTRA ZELENORTSKIH OTOKOV NA FILOZOFSKI FAKULTETI

5. 6. 2009 je na pobudo Zunanjega ministrstva RS in v organizaciji Oddelka za romanske jezike in književnosti ter lektorata za portugalsko *FF UL* na *Filozofski fakulteti* predaval zunanji minister Zelenortskih otokov, nj. eks. g. José Brito, ki se je kot prvi zunanji minister katekole afriške države na državnem obisku mudil v Sloveniji in obiskal tudi našo fakulteto. Zunanji minister je predaval o zgodovinskih, političnih, demografskih in gospodarskih vidikih Republike Zelenortskih otokov ter o položaju in načrtih te 34 let neodvisne države, ki v Afriki

velja za zgodbo o uspehu. Predavanja so se udeležili veleposlanik Republike Zelenortskih otokov v Bruslju, nj. eks. g. Fernando Wahnou Ferreira, veleposlanica Republike Portugalske v Sloveniji, nj. eks. ga. Maria do Carmo Allegro de Magalhães, dekan *Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani*, red. prof. dr. Valentin Bucik, profesorji Oddelka za romanske jezike in književnosti, predstavniki *Filozofske fakultete*, drugi ugledni gostje ter številni študentje.

Blažka Müller Pograjc in Mojca Medvedšek

► Zeleni vrtovi ...

► ... za našimi zidovi.

PODPIS MEMORANDUMA MED FILOZOFSKO FAKULTETO UL IN REPUBLIKO INDIJO O FINANCIRANJU INDIJSKEGA LEKTORJA

Za sporazumom o odprtju lektorata slovenskega jezika v Beijingu, ki je bil podpisan 27. 8. 2009 v prostorih vlade RS je 31. 9. 2009 *Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani* podpisala Memorandum o financiranju lektorja za jezik hindi na *Filozofski fakulteti*. Podpis memoranduma, s katerim se indijska vlada obvezuje, da bo z začetkom novega študijskega leta na FF poslala in financirala lektorja za hindi, ki je prvi uradni jezik Indije, je potekal v prostorih veleposlaništva *Republike Indije* v RS. Podpisala sta ga prodekan *Filozofske fakultete* red. prof. dr. Andrej Černe (v imenu dekana) in nj. eks. indijski veleposlanik v RS V. S. Seshadri v imenu indijske vlade. Podpisovanju je prisostvovala tudi državna ministrica za zunanje zadeve *Republike Indije*, nj. eks. ga. Smt. Preneet Kaur s spremstvom. Državna ministrica se je pred tem v soboto in nedeljo z enim osrednjih predavanj udeležila blejskega strateškega foruma. Zaradi velikega zanimanja za azijske študije med študenti in dijaki *Filozofska fakulteta* namerava v prihodnosti dosedanja program azijskih študij, ki obsega bolonjske programe Japonologija, Sinologija, Kulture vzhodne Azije in korejski jezik kot izbirni predmet, obogatiti tudi z indološkimi vsebinami. Prihod predavatelja za hindi bo veliko pripomogel prizadevanjem v to smer. Dokaz, da indijska stran resno jemlje začetek poučevanja jezika hidni v Sloveniji, je tudi to, da bo učitelj, ki ga pošilja, v rangu univerzitetnega profesorja z ene od uglednih indijskih univerz.

Če bo zanimanje za indijske jezike in kulturo dovolj veliko, bo na FF v bodoče morda uveden samostojni modul ali program indijskih študij, po potrebi v sodelovanju z drugimi univerzami. Podpis memoranduma je priložnost za širši sporazum med vladama obeh držav o vzajemni pomoči in recipročnosti pri odpiranju lektoratov v obeh državah in s tem za odprtje lektorata za slovenski jezik v New Delhiju.

Andrej Bekeš

► Indijci na Filozofski fakulteti

6

POIŠČI NAPAKE

V spodnje besedilo se je morda prikradla kakšna napaka. Vsebinska? Slovnična? Poskusite poiskati, kar naj bi bilo v besedilu narobe. Kdor bo ugotovil točno število napačnih mest in številko s svojim imenom in priimkom napisal na listek in vrgel v temu namenjeno škatlo, ki bo stala v sobi 527 v 5. nadstropju, bo udeležen v nagradnem žrebanju za knjižno nagrado. Ime srečnega bo 2. decembra 2009 objavljeno na spletnih straneh Filozofske fakultete <http://www.ff.uni-lj.si>.

Filozofska fakulteta v Ljubljani je ena najmanjših akademskih institucij v Sloveniji, ki je bila ustanovljena predlani. Sestavlja jo nekaj manjših oddelkov, spremljajočih dejavnosti nima, njeno delovanje pa je omejeno na ožje ljubljansko območje, v katerega po regionalnem merilu

sodijo Šiška do Medvod, Bežigrad do Črnuč, Moste do Polja, Vič do obvoznice in Rudnik do Škofljice. FF za potrebe svoje majhne skupnosti, pa tudi območja delovanja po regionalnem merilu preko svoje založbe izdaja knjige, ki jih potrebujejo študentje in drugi bralci, predvsem priročno in referenčno literaturo, kot so kuharice, novodobna duhovnost, sam svoj mojster (angleška DIY serija *Mojster Miha* in češka A je to) in drugo humoristično in bajeslovno literaturo.

Za tiste, ki želijo več: kdor meni, da bi znal sam pravilneje opisati Filozofsko fakulteto in prepisati zgornje besedilo v popravljene različice, naj to stori, list z opisom, svojim imenom in priimkom pa naj prav tako vrže v škatlo, če bo izžreban, ga čaka pa posebno presenečenje.

VSEBINA:

Naslovnica

Fotka meseca: Mi nič ne vprašamo	1
A. Zupan Sosič: Vse najboljše, slovenščina	1

Notranja politika:

T. Germ: Rekordni vpis na doktorski študij – zadovoljstvo in zaskrbljenost	2
Nagovor pesnika Toneta Pavčka na podelitvi diplomskih listin diplomantom Filozofske fakultete v Cankarjevem domu 19. junija 2009	2
N. U.: Poudarki iz govora predstavnice diplomantk in diplomantov	4

Zunanja politika:

R. Rizman: Volitive	5
---------------------	---

B. Müller Pograjc in M. Medvedšek: Predavanje zunanjega ministra Zelenortskih otokov na Filozofski fakulteti	5
A. Bekeš: Podpis memoranduma med Filozofsko fakulteto UL in Republiko Indijo o financiranju indijskega lektorja	6
Poišči napake	6

Znanost in raziskovanje:

Katja Hrobat: Noč raziskovalcev 2009	7
I. Š.: Nasilje v EU pod lupo	7
N. Golob: Živeti za knjige, živeti s knjigami	8
T. Simetinger: Poletna antropološka šola irskih študentov v Ljubljani	9
Jana Šimenc: Projekt WHOLE	10
K. V. M.: 90 let Oddelka za geografijo	10

NOČ RAZISKOVALCEV 2009

Vseevropski projekt *Noč raziskovalcev* je mimo, letos prvič v Ljubljani. 25. 9. sta mesto pod vodstvom *Filozofske fakultete* preplavila humanistika in družboslovje. V *Dnevniku* so nas označili kot »živahne knjižne molje«. Če smo res pustili takšen vtis, smo že nekaj dosegli. Zrahljali smo ustaljene predstave o dolgočasnih znanstvenikih, ki čepijo v svojih čumnatah in ne vidijo dlje od svojih očal. Zablestel je teater o azijski družbi v plesu, filozofiji, literaturi itd., zato že iščemo možnosti za ponovitve. Ulična akcija pisanja znanih misli in imen znanstvenikov po ulicah v izvedbi študentov etnologije je prevzela mimoidoče. Če se je kdo vsaj ustavil in se zamislil, smo prav tako dosegli veliko. Načeloma naj bi humanistika in družboslovje ohranjala kritično miselnost, toda kot je dejal prof. Rizman na okrogli mizi z *Dnevnikom*, se je leta 1924 Mussolinijevi zahtevi po lojalnosti profesorjev uprlo zgolj dvanaest izmed njih. Znanost se lahko hitro znajde v službi ideologij, zato je potrebno raziskovanje človeka in družbe, ki je edina pot k avtorefleksiji. Kritično uzaveščanje predsodkov o drugih, razprave o družbenem nasilju, o smislu humanistike, pa tudi uspavanke, antropologija plesa, slovanske pravljice, ekskurzije, vsi ti mali drobci *Noči raziskovalcev*, s katerimi smo pokazali na najrazličnejše vidike človeškega življenja, v znanstvenih očeh odsevajo skriti svet človeka in družbe.

Katja Hrobat

NASILJE V EU POD LUPO

Raziskovalna skupina pod vodstvom red. prof. dr. Milice Antić Gaber je 25. avgusta javnosti predstavila rezultate dveletnega projekta Načini uveljavljanja evropskih direktiv o nasilju nad ženskami, otroki in mladimi: Dobre prakse in priporočila, ki ga je v okviru programa Daphne II financirala Evropska komisija. V projektu je sodelovalo deset partnerskih organizacij iz desetih držav članic Evropske unije. Koordinirala ga je raziskovalna skupina iz Oddelka za sociologijo, v katero so bili vključeni dr. Tina Ban, Tina Romih, asist. Sara Rožman, asist. dr. Irena Selišnik, asist. Iztok Šori in Mojca Žaberl. Ob podpori partnerskih organizacij, ki so zbirale podatke v matičnih državah, so raziskovalke in raziskovalec pripravili analizo zakonov o nasilju nad ženskami, otroki in mladimi v desetih državah, ki so k Evropski uniji pristopile leta 2004 (Ciper, Češka, Estonija, Latvija, Litva, Madžarska, Malta, Poljska, Slovaška in Slovenija). Rezultati analize so objavljeni v monografiji *Violence in the EU Examined*. Zaokrožujejo jih teoretične razprave priznanih evropskih strokovnjakinj in strokovnjaka ter prispevki, ki odkrivajo nove poglede na to temo. Raziskovalna skupina je pripravila tudi zloženko s priporočili za boljše oblikovanje politike boja proti nasilju, ki je izšla v 14 jezikih. Podobne predstavitve javnosti so v zadnjem mesecu potekale tudi v drugih državah vključenih v projekt.

I. Š.

- *Ali je to vse?* (foto: Rajko Muršič) ► Horizontalno je lahko vertikalno. Vzporedno je lahko pravokotno. (foto: Rajko Muršič)

- *Is it blue or is it violet?*

Ustvarjalni navdih:

S. Martin in M. P.: *Filomed* 11
 Jože Divjak: *TRANS SLO* 11

Ustvarjalni odmev:

N. D.: *Novinarska konferenca Znanstvene založbe in Knjižarne FF* 12
 Sodelavci Centra za slovenščino: *Poletno in zgodnje jesensko dogajanje na Centru za slovenščino* 12
 M. Avsenik: *Gostovanja* 13
 M. Avsenik: *Besedne postaje pomladi 2009* 14
 M. Avsenik: *Sejem akademske knjige - Liber.ac* 14

Novice in obvestila:

J. V. Pintar: *20. ljubljanski mednarodni filmski festival - LIFFE, od srede, 11., do nedelje,*

22. novembra 15
 K. Z.: *Izr. prof. dr. Andrej Rozman nagrajen s Pretnarjevo nagrado* 15
 T. Resnik Planinc: *Priznanja članom Oddelka za geografijo* 16
Jezikovni tečajji 16
 M. Nidorfer Šiškovič: *Novi lektorat slovenščine na Univerzi za tuje študije v Pekingu* 16
 K. Z.: *Mihael Budja prejel nagrado Slovenskega arheološkega društva* 17
 A. Šauperl in M. Kotar: *Sajetova nagrada za najboljšo magistrsko delo v letu 2008* 17
 K. Z.: *Študenti športniki in člani študentskih športnih ekip fakultete na vsakoletnem sprejemu pri dekanu* 17
 K. Z.: *Podelitev indeksov* 18

ŽIVETI ZA KNJIGE, ŽIVETI S KNJIGAMI

Vse prepogosto dobim v roke besedila sicer razgledanih avtorjev, tudi univerzitetnih kolegov, ki ob sintagmah o renesančni tiskani knjigi mimogrede odmahnejo srednjeveško izročilo kot manj pomembno – le antika še ima pravo humanistično veljavo, se sliši iz pretehtavanj, kot da so bili antični avtorji znani renesančnim založnikom zaradi zapisov, ki bi se kot izvirniki ohranili iz antike. A vmes je še temni in neuki srednji vek, ko so v samostanskih, šolskih in drugih radovednih skupnostih prepisovali tekste, do katerih so lahko prišli. Srednjeveški sopotniki knjig so se šteli za varuhe spomina in sprejeli so dolžnost, da modrost, ki so jo po srečnem naključju dobili zapisano, s prepisi sporočijo naprej. Bili so bibliofili, bibliomani, biblioduli in biblioklasti – ničesar, kar zaznamuje človekov intimni odnos do knjige, nismo izumili v našem času.

Srednjeveška knjiga: večina evropskih držav, naj bodo stare in bogate, zgled kulturnega izročila, ali mlade, tako rekoč vrstnice na podobni poti kot je Slovenija, oboje so to darilo preteklih stoletij že zdavnaj prepoznale kot enega od bistvenih instrumentov, ki določa narodno držo in predstavlja korenine sedanje družbe v vsem razponu konstitutivnih elementov države. Knjiga je sporočilo, ne oziraje se na jezik, v katerem je napisana. Človek, ki piše, ne piše sebi, zato je bila latinščina do nedavnega glavna reka za prenos sporočil.

8

Ko so bibliomani strast do knjige spremenili v analitično in skeptično presojo, so se oblikovale znanstvene veje, od katerih se ena, kodikologija, *Handschriftenkunde*, *archéologie du livre*, *manuscript studies*, ukvarja tudi s starejšo, predvsem antično in srednjeveško knjigo in je ob koncu 19. stoletja postala samostojna znanstvena disciplina, ki jo kot osrednja znanstvena organizacija v mednarodnem prostoru zastopa in povezuje *Komite za latinsko paleografijo*, *Comité international de paléographie latine*. Ta bo prvič organiziral svojo znanstveno konferenco v eni slovanskih držav, izven starih in znanstveno močnih središč romanske in germanske Evrope: Ljubljana, 7.-10. september 2010, na treh prizoriščih, *Filozofski fakulteti*, *Narodni galeriji* in *Narodni in univerzitetni knjižnici*. Dogodek bo

▶ Vir: NUK, Ms 161: ko se je v Pragi izšolalo preveč knjižnih slikarjev, so odšli po svetu, tudi v Istro

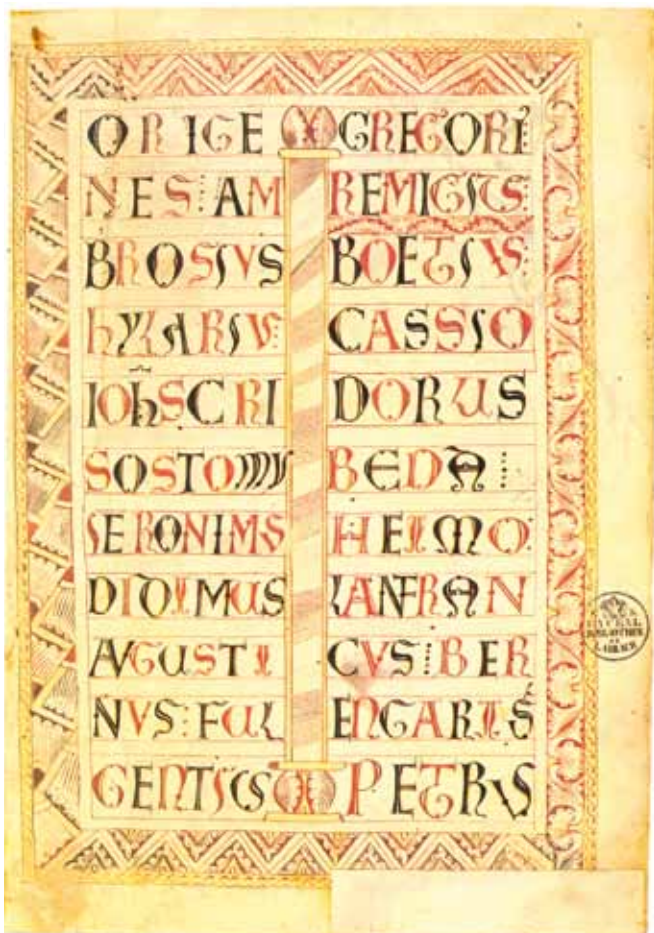

sicer tri partiten: konferenca na temo avtografov (koga zanima, kako je tekla trstika Petrarki ali Christine de Pisan?) in razstavi o spomenikih knjižnega slikarstva iz zbirk *Narodne in univerzitetne knjižnice* (gl. primere iz njenih depojev na t. m.) in podpisih kopistov pri nas hranjenih rokopisov, iz katerih izvemo njihova imena, kraje, trenutke in zasebne misli. Srednjeveška knjiga: eden najredkeje razstavljenih predmetov in mnogostranski objekt. Verjemite.

Nataša Golob

▶ Vir: NUK, Ms 33: Koprski pravnik Monaldus je bil ugleden profesor v Bologni, *Summa de iure canonico* pa v njegovem času pomemben dosežek pravne znanosti

- ▼ Vir: NUK, Ms 32: redovni statuti so bili spoštovano temeljno berilo, zato so ugledni prepis kupili daleč od Stične
- ▶ Vir: NUK, Ms 3: rokopis iz Stične, ki z naslovnico pove, da je kraj, kjer so svoje misli zapustili ugledni avtorji

POLETNA ANTROPOLOŠKA ŠOLA IRSKIH ŠTUDENTOV V LJUBLJANI

Poletje lahko preživimo tudi aktivno, na primer s spoznavanjem novih držav, ljudi in kultur, kakor se je to zgodilo v letošnji poletni antropološki šoli študentov irske Univerze Maynooth, ki je potekala od 28. junija do 4. julija. V sodelovanju z Oddelkom za etnologijo in kulturno antropologijo in pod vodstvom asistenta Davida Murphyja iz Maynootha smo študenti med dopoldanskimi delavnicami in predavanji spoznavali antropološke in etnografske raziskovalne tehnike, etnografske zbirke in muzeje, subkulture, izzive urbane etnografije, se soočili s z vprašanji antropologije turizma in seveda spoznali lokalno hrano, kar je ena najpriljubljenejših študentskih tem. Ker smo se držali vodila, da je 'terensko opazovanje brez teorije slepo, teorija brez terena pa neuporabna', je bilo popoldansko raziskovanje mesta izjemno zanimivo in polno navdihov, kar velja predvsem za soočenja mnenj o aktualnih temah mesta Ljubljane, kot so, recimo, tržnica in njen Mesarski most, parkirišča in prometna problematika, zbiranje ljudi ob Ljubljani v tako imenovanih kavarniških družbah in podobno. Ogledali smo si tudi Slovenski etnografski muzej, Narodno galerijo, razstavo fotografij kontroverznega fotografa Roberta Mapplethorpa ter se udeležili delavnice slovenskega ljudskega plesa. Druženje je ob večerih zaznamoval festival pouličnih gledališč Ana Desetnica, ki je dogajanju v centru mesta dodal piko na 'i'. Ena najlepših in najzabavnejših izkušenj je bil po zatrijevanju udeležencev šole obisk

in opazovanje dogajanja v avtonomni kulturni coni Metelkova mesto. Raziskovalni podvigi se najbolje sklenejo ob dobri hrani in pijači, zato smo jim zadnji večer ob sproščenem klepetu in specialitetah slovenske kuhinje z zadoščenjem nazdravili in si zaželeli čimprejšnje vnovično snidenje.

Tomaz Simetinger, Eika, 3. letnik

Vsi smo za Guinness, Irca za pivo, Slovenci pa za knjigo rekordov. (foto: arhiv EIKA)

PROJEKT WHOLE

Oddelek za Etnologijo in kulturno antropologijo z ekipo izr. prof. dr. Rajko Muršič, mag. Uršula Lipovec Čebren in Jana Šimenc sodeluje kot partner v konzorciju pri razvijanju Virtualne Akademije za zdravstvo v okviru evropskega projekta WHOLE (Web-based Health Organisations Learning Environment).

S projektom WHOLE želimo zapolniti vrzel na področju združevanja inovacij, možnosti sodelovanja in izmenjave dobrih praks v evropskem sektorju javnega zdravstva ter v ta namen razvijamo virtualen prostor srečevanja.

Ker je eden od namenov Virtualne Akademije vzpostaviti prostor za diskusijo in izmenjavo mnenj, smo partnerji konzorcija odpirali vodene mesečne diskusije na spletni platformi. Aprila 2009 je pod strokovnim vodstvom mag. Uršule Lipovec Čebren in Jane Šimenc v sodelovanju z mednarodnimi strokovnjaki ter študenti Oddelka za etnologijo in kulturno antropologijo potekala zelo uspešna spletna debata v angleškem jeziku o migrantih in zdravstvu (<http://projekte.hs-magdeburg.de/whole/mod/forum/view.php?id=850>). Področje institucionalnih odgovorov zdravstvenih ustanov na zdravstveno vprašanje migrantov in beguncev je namreč ena pomembnejših dilem sodobnih družb. Zanimale so nas predvsem izkušnje iz različnih okolij, primeri dobrih praks, vpliv bivanja v begunskih centrih na zdravje posameznika, odnos med zdravstvenimi delavci in begunci ter migranti, medkulturna mediacija ter medijski diskurz. Rezultati spletnega foruma so nova dognanja in poglobljeni dialogi ter komentarji, zbrani članki in internetne povezave, vzpostavljeni strokovni stiki na področju migrantov in zdravstva.

Pri projektu Whole razvijamo tudi magistrski izobraževalni program "Interkulture in družbene zdravstvene študije" (Intercultural and Societal Healthcare Studies), ki je inovativen v oblikovanju modulov, načinu pridobivanja znanja ter kompetenc, vsebinah in strukturi. Izobraževanje bo v celoti potekalo v elektronski obliki. Program bo akreditiran na Univerzi v Magdeburgu. Na izbiro bo devet modulov: dva temeljna in sedem povezovalnih. Če vas zanima sodelovanje pri brezplačnem pilotnem programu e-izobraževanja, ki bo potekalo oktobra in novembra 2009, vljudno vabljeni k vpisu (kontakt: jana.simenc@ff.uni-lj.si).

Več o projektu si lahko ogledate na spletni strani www.whole-academy.eu.

Jana Šimenc

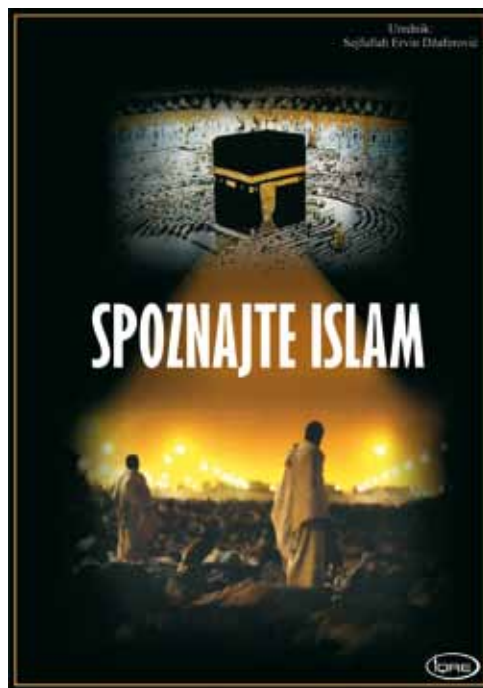
90 LET ODDELKA ZA GEOGRAFIJO

V sklopu praznovanj 90-letnice Filozofske fakultete bo Oddelek za geografijo v petek, 6. novembra 2009, organiziral vrsto prireditev, s katerimi se bomo ozrli na preteklo delovanje in kovali načrte za prihodnost. Dopoldne od 9. do 14. ure bo v Modri sobi FF potekalo znanstveno srečanje »Sodobni izzivi povezovanja med univerzitetnim študijem in znanstvenim raziskovanjem v geografiji« z vabljenimi gosti z domačih in tujih univerz. V popoldanskem delu (od 17.30 dalje) pripravljamo v Hotelu Lev svečano akademijo s podelitvijo oddelčnih priznanj in uglednimi gosti, ki bodo spregovorili tudi o perspektivah slovenske in svetovne geografije. Sproščeno večerno druženje se bo po 20. uri nadaljevalo s srečanjem vseh generacij diplomantov v organizaciji Kluba alumnov geografov Univerze v Ljubljani. Podroben program prireditev je na voljo na spletni strani Oddelka za geografijo (<http://geo.ff.uni-lj.si>), kjer se lahko tudi prijavite s pomočjo spletne prijavnice. Vljudno vabljeni, da se nam pridružite pri praznovanju!

K. V. M.

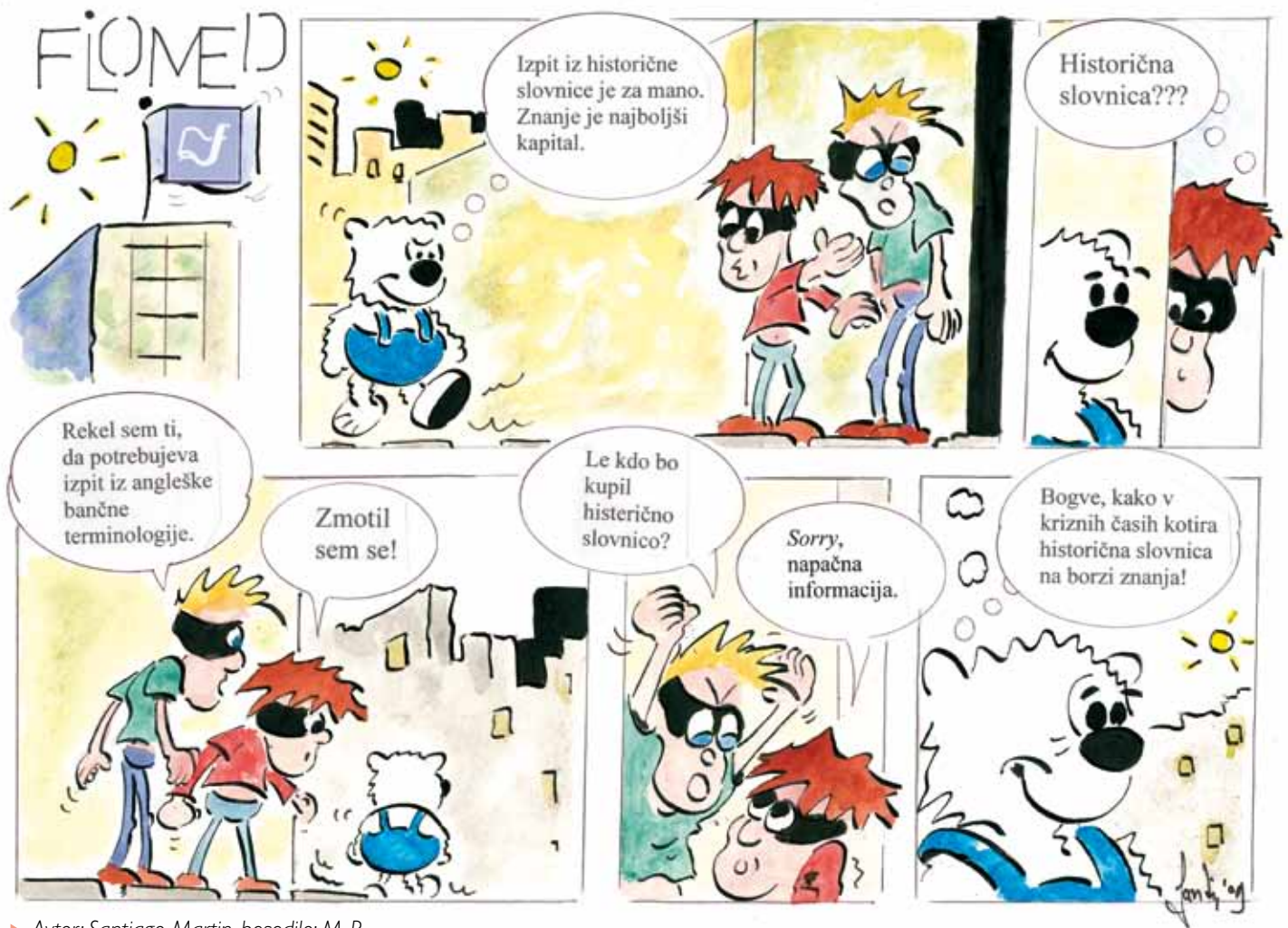

odličnosti
**ODDELEK ZA
GEOGRAFIJO**

Naročila: info@studioprint.si ali tel. 01/ 514 32 32.

Cena s poštnino 15,00€.

► Avtor: Santiago Martin, besedilo: M. P.

TRANS SLO

Med 12. in 16. 8. 2009 sem se v spremstvu svoje razumevajoče žene Anice udeležil najbolj norega teka po slovenski diagonali od mejnega prehoda Hodoš v Prekmurju do Pirana, petdnevne etapne tekme z dnevno 80, skupaj 400 pretečenimi km. Vsak dan je bil zgodba zase, premagovali smo nemogoče, saj človek zmore veliko več, kot si misli. TRANS SLO je tek za ljudi, ki si ne postavljajo ovir, povezanih z razdaljo in časom, ki radi tečejo in ob tem uživajo v lepotah domovine, saj nanjo tudi nekaj dajo. Preizkušnje jim pomenijo izziv, s katerim se kalijo za prihodnost, ta pa jim ne pomeni hlastanja po denarju ali onesnaževanja narave, temveč rast in skladno razvijanje telesa in duha. Ob tej priložnosti bi se rad zahvalil vsem na fakulteti, ki so mi zmeraj kakorkoli stali ob strani in mi omogočali, da počnem, kar počnem s srcem. Hvala tudi družini in organizatorjem za odlično organizacijo in oskrbo ob nikakršni podpori širše javnosti. Sicer zaradi spleta okoliščin nisem pritekel do cilja v Piranu, sem pa premagal okrog 300 km in nič mi ni žal, saj sem z vsakim korakom bolj čutil, da obstajam, da živim in da sem del tega lepega stvarstva,

zato sem kljub nadčloveškim naporom (vročina) delil dobro voljo in nasmeh (gl. slika) z vsemi, ki so s to izkušnjo postali bogatejši za veliko lepega in dobrega. Res prisrčna hvala, čudoviti ste.

Jože Divjak

► Jožeta za maskoto! (Foto: M. Rekar)

NOVINARSKA KONFERENCA ZNANSTVENE ZALOŽBE IN KNJIGARNE FF

Na zadnji novinarski konferenci v študijskem letu 2008/09 so avtorji in uredniki predstavili naslednje knjižne novosti *Znanstvene založbe Filozofske fakultete*: dr. Drago Žagar: *Psihologija za učitelje*; dr. Boris Kožuh in dr. Janez Vogrinc: *Obdelava podatkov*; dr. Stojan Bračič in dr. Martina Ožbot (ur.): *Linguistica XLVIII*; dr. Miran Hladnik: *Četrto slovensko-hrvaško slavistično srečanje*; dr. Matej Ogrin: *Prometno onesnaževanje ozračja z dušikovim dioksidom v Ljubljani* (zbirka *GeograFF 1*); dr. Dušan Plut: *Bela krajina in Krajinski park Lahinja*; dr. Jasna Mažgon: *Razvoj akcijskega raziskovanja na temeljnih postavkah kvalitativne metodologije* (zbirka *Razprave FF*); dr. Jaka Repič, ml. razisk. Alenka Bartulovič, Katarina Sajovec Altshul (ur.): *MESS and RAMSES II* (zbirka *Zupaničeva knjižnica*); dr. Jože Hudač: *Slovenski muzeji in etnologija* (zbirka *Zupaničeva knjižnica*).

N. D.

► Lepe rože

POLETNO IN ZGODNJE JESENSKO DOGAJANJE NA CENTRU ZA SLOVENŠČINO

12 | Uvod v poletno dogajanje na *Centru* je vsakoletno izobraževalno srečanje naših lektorjev, ki učijo slovenščino doma ali jo poučujejo na univerzitetnih lektoratih v tujini. Na tokratnem srečanju, ki je bilo enodnevno, a intenzivno, se je zbralo več kot 50 sodelavcev. 45. seminar slovenskega jezika, literature in kulture, ki se je začel 22. junija, je imel 122 udeležencev iz 23 držav Poleg izbirnih jutranjih tečajev, vaj iz fonetike, intenzivnih lektorskih vaj in konverzacij smo pripravili predavanja (gl. zbornik) in pester popoldansko-večerni program (Vrba, Bled, Lipica, Škocjanske jame, Piran, kulinarčna delavnica, ogled filmov *Pod njenim oknom* in *Hit poletja*, observatorija na Golovcu, gledališke predstave *Eda - zgodba bratov Rusjan*, sodelovanje pri gledaliških improvizaci-

jah kolektiva Narobov, plesno popoldne z Akademsko folklorno skupino France Marolt). 23 predavateljev in predavateljic s FF in drugih slovenskih ter tujih ustanov je predavalo na letošnjo krovno temo, *Telo v slovenskem jeziku, literaturi in kulturi*, ki jo je izbrala predsednica doc. dr. Mateja Pezdirc Bartol. Prireditev je bila kot vedno medijsko zelo dobro pokrita.

29. 7. sta odprli vrata 28. *poletna šola slovenskega jezika* za odrasle, ki so se do štiri tedne učili slovenščino in spoznavali slovensko stvarnost (148 udeležencev iz 33 držav), in štirinajstdnevna 4. *mladinska šola slovenskega jezika* za mlade od 13. do 17. leta (125, največ štipen-

► Prihodnjik

► Sedanjik

distov MŠŠ in Urada vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu, sicer slovenskih maturantov iz Argentine in mladih iz dvojezične šole iz Špetra Slovenov).

Zadnji teden pred začetkom šolskega leta je bil izveden prvi, 20-urni pilotni tečaj slovenščine za otroke migrante in njihove starše. Tečaj je potekal v sklopu projekta *Uspešno vključevanje otrok, učencev in dijakov migrantov v vzgojo in izobraževanje* za obdobje 2008 do 2011, ki od lani poteka na Centru, financiran pa je iz sredstev evropskih socialnih skladov (ESS). V zadnjih dneh avgusta pa so se na tridnevem srečanju zbralo 35 lektorjev, ki med letom poučujejo na 57 univerzah po svetu. Vsebinsko je bilo srečanje tridelno: v izobraževalnem delu so bila organizirana štiri predavanja z delavnicami, lektorji pa so predstavili svoje knjižne novosti in posebne projekte. Drugi del srečanja je bil posvečen pogovoru o organiziranosti programa *Slovenščina na tujih univerzah*, statusu učiteljev in njihovem delu s študenti (mentorstvo pri diplomskih nalogah, organizacija ekskurzij, dostop do gradiv v slovenskih knjižnicah itd.). Tretji del je bilo druženje, letos v Županovi jami ter na Krki. Poleg že omenjenega zbornika in tretjega dela učbeniškega kompleta *Slovenska beseda v živo* za izpopolnjevalne tečaje slovenščine kot drugega/tujega jezika, je izšel učbenik *Gremo naprej*, namenjen tujim govorcem slovenščine na nižji nadaljevalni stopnji, ki se želijo

naučiti slovensko za vsakdanje sporazumevanje v Sloveniji. Delovno poletno vzdušje se je z novimi tečaji prevesilo v jesen: za študente na izmenjavi *Erasmus* in za izpit iz znanja slovenščine. Začeli smo tudi s pripravami, poleg marsičesa drugega, na novembrski mednarodni znanstveni simpozij *Obdobja, Infrastruktura slovenščine in slovenistike*.

Sodelavci Centra za slovenščino kot drugi/tuji jezik

► Preteklik

GOSTOVANJA

Junija smo se odzvali povabilu Slovenskega znanstvenega inštituta na Dunaju in v okviru simpozija *Slovenski odnosi z Dunajem skozi čas* predstavili produkcijo *Znanstvene založbe FF*. Prof. dr. Božidar Jezernik, vodja uredništva znanstvenih publikacij, je predstavil kratak pregled visokošolskega študija v Ljubljani ter delovanje *Znanstvene založbe FF* in njene poglobitve dosežke v zadnjih letih. Popestrili smo tudi ciklus *Septembrskih noči v Knjigarni Goga* v Novem mestu, kjer je revija *Ars et Humanitas*, njen koncept in vsebino števil, ki so doslej izšle, predstavil urednik prof. dr. Tine Germ. Poslušalstvo je navdušil s primeri ikonografskih razlag baročnih emblemov ter ob tem opozoril na zanke in pasti v interpretaciji, ki se jim je mogoče izogniti le z interdisciplinarnim raziskovalnim pristopom. Prav tako v septembru je moderatorka Barbara Ban v pogovoru z dr. Blažem Podlesnikom predstavila knjigo *Kratki pregled ruske kulturne zgodovine*. Po krajši predstavitvi knjige je sledil sproščen klepet, v katerem je avtor knjige odgovarjal tudi na vprašanja obiskovalcev.

Maja Avsenik

► V prostranstvih Knjigarne ...

GLASOFFIL | glasilo Filozofske fakultete | 2009 |

Glavni urednik: izr. prof. dr. Miha Pintarič. Odgovorni urednik: red. prof. dr. Valentin Bucik, dekan. Uredniški odbor: izr. prof. dr. Martin Germ, izr. prof. dr. Miha Pintarič, izr. prof. dr. Alojzija Sosič Zupan. Foto: Matjaž Rebolj (razen izjem). Založila: Znanstvena založba Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

Oblikovanje: Jurka Mihelin. Tisk: Birografika BORI, d. o. o.

Spletna stran FF: <http://www.ff.uni-lj.si/>. Spletna stran *Glasoffila*: http://www.ff.uni-lj.si/fakulteta/aktualno/bilten/glasofil_internet.pdf.

Naklada: 2500 izvodov. Publikacija je brezplačna.

BESEDNE POSTAJE POMLADI 2009

V pomladnem ciklusu *Besednih postaj* smo z dokumentarcem *Glasnik slovenske Brežine* (prod. Arsmidia, 2008) osvetlili življenjsko pot in pesniški opus Iga Grudna. Častni gost je bil akad. dr. Anton Vratuša, ki je bil s pesnikom deportiran v italijanska koncentracijska taborišča. Dr. Vratuša je bil kot poznavalec polpretekle zgodovine z izjemnim spominom zanimiv sogovornik. Pogovor je vodila prof. dr. Tatjana Rojc. V okviru 14. *Slovenskih dnevov knjige* smo gostili nepalskega pesnika Yuyutso RD Sharmo, katerega pesniška zbirka *Jezero, Fewa in konj* je lani izšla pri založbi *Sodobnost*. S pesnikom se je pogovarjal prevajalec zbirke in urednik Evald Flisar, pisatelj, dramatik in popotnik, ki je Nepal že večkrat obiskal. Na *Poetikonovem liričnem večeru* so svojo poezijo predstavili Miriam Drev, Ivan Dobnik, Robert Simonišek in predstavnica t. i. mlade *Poetikonove* poezije, Barbara Jurša. Nadaljevali smo s predstavivijo ene zadnjih številk revije *Zgodovina za vse* z naslovom *Zgodovina alkohola in tobaka na Slovenskem*. Revijo je predstavil dr. Andrej Studen, ki se ukvarja z raziskovanjem socialne in kulturne zgodovine 19. in začetka 20. stoletja na Slovenskem. Z

dopoldanskim dogodkom, odprtjem razstave fotografij ljubljanskega barja samostojne kulturne ustvarjalke in oblikovalke Lavoslave Benčič, smo počastili Evropski dan parkov (24. maj) in se pogovarjali s kulturnim antropologom dr. Petrom Simoničem. Med atraktivnejše večere lahko štejemo okroglo mizo o prevajanju rockovskih besedil, na kateri so s konkretnimi primeri sodelovali Jani Kovačič, Matej Krajnc, Jure Potokar in prof. dr. Boris A. Novak, svoje pa je dodal študent Mitja Lovše, ki je na temo uglasbene poezije napisal seminarsko nalogo. Prostožidarska združenja še vedno burijo domišljijo, dokaz je dobro obiskana *Besedna postaja* na temo knjige *Skrivna družba* (MD, 2008). Pogovarjali so se prof. dr. Peter Vodopivec, dr. Matevž Košir in Matija Remše. Zadnjo, že poletno postajo, smo prepustili učiteljem. Knjiga *Moč učnega pogovora: poti do znanja z razumevanjem* (DZS, 2009), ki sta jo avtorici prof. ddr. Barica Marentič Požarnik in dr. Leopoldina Plut Pregelj predstavili na *FF*, prinaša vedenje o novih možnostih, ki jih nudi dobro izpeljan učni pogovor.

Maja Avsenik

► Ko daleč postane blizu.

► Ja, ni... Seveda je.

SEJEM AKADEMSKE KNJIGE – LIBER.AC

Poleti nismo počivali, prijavi smo se na Javni poziv za izbor projektov za pripravo in izvedbo programa *Ljubljana – svetovna prestolnica knjige 2010*. Zamislili smo si sejem akademske knjige pod imenom *Liber.ac* (ime je prispeval prof. dr. Miha Pintarič), tridnevno javno prireditev s spremljevalnim programom na temo knjige. K sodelovanju bomo povabili tudi druge fakultete *Univerze v Ljubljani* kakor tudi druge slovenske univerze in akademske institucije. Sejemska prireditev naj ne bi bila muha enoletnica, s pomočjo *Mestne občine Ljubljana* naj bi vsako leto znova prispevala k podobi Ljubljane kot osrednjega slovenskega univerzitetnega mesta in visokošolske metropole. Tokratni predlog poleg sejemskega dogajanja vsebuje predstavitev vzhodnoazijskih kultur. Projekt je bil s strani strokovne komisije MOL dobro ocenjen.

Maja Avsenik

P. S.: Morebitnim kritikam imena 'Liber.ac' vnaprej odgovarjamo: ime ni gaskonjskega izvora, četudi ima končnico na -ac, in nima s tem znamenitim delom Francije ničesar skupnega, niti nima nič z nashvillskim est.radnikom Liberacejem ali s čim podobnim. Verjetno pa je, da gre pri morfemu -ber za indoevropsko semantično valenco 'na-b(i)rati, pre-b(i)rati, brati'. 'Li-ber', tisti, ki bere, je 'liber', svoboden, 'ac' pa po turško pomeni 'požrešen', ker upamo, da bodo obiskovalci sejma požrešni bralci in bodo kupovali knjige na sejmskih štantih.

M. P.

20. LJUBLJANSKI MEDNARODNI FILMSKI FESTIVAL – LIFFE, OD SREDE, 11., DO NEDELJE, 22. NOVEMBRA

Jubilejni, 20. ljubljanski mednarodni filmski festival, bo v Ljubljano in Maribor znova privabil najvidnejše dosežke svetovnih kinematografij, v dvorane pa številne filmske navdušence. Tokrat se jim bodo pridružili tudi najmlajši, saj jim bo v okviru programskega sklopa *Kinobalon* namenjenih pet filmov, prvič prikazanih v Sloveniji. Obiskovalci bodo izbirali med filmi iz znanih programskih sklopov: v *Perspektivah* bodo na ogled filmi mladih režiserjev, ki tekmujejo za Mobitelovo nagrado Vodomec, v *Predpremierah* filmski vrhunci, odkupljeni za predvajanje v Sloveniji, sklop *Kralji in kraljice* bo gostil dela prepoznavnih in nagrajevanih mojstrov sodobnega filma, *Panorama svetovnega filma* festivalske favorite s petih celin, *Ekstravaganca*, t. i. polnočni kino, drznejše in žgečkljive vsebine, *Proti vetru* avtorje, ki z radikalnejšimi vizijami kljubujejo prevladujočim smernicam, *Fokus* pa bo ponudil vpogled v eno ali več »vročih« nacionalnih kinematografij, letos bo to mlada generacija južnoameriških režiserk. V *Retrospektivi*, ki predstavlja celovit pregled del pomembnih sodobnih cineastov, bodo tokrat na vrsti zgodnja dela avstrijskega ustvarjalca Michaela Hanekeja, ki jih je v sedemdesetih in osemdesetih letih posnel v televizijski produkciji. *Tematski cikel* bo posvečen dvajseti obletnici padca berlinskega zidu in družbenim spremembam v socialističnih deželah, s poudarkom na Vzhodni Nemčiji, Romuniji, Rusiji in Kitajski. Festival v Ljubljano vsako leto povabi okoli petdeset gostov, režiserjev, igral-

cev, scenaristov in producentov, ki se občinstvu predstavijo pred projekcijami svojih filmov in v pogovorih po njih. Filme z 20. LIFFa si bo mogoče ogledati v vseh ljubljanskih mestnih kinodvoranah: v Kosovelovi in Linhartovi dvorani Cankarjevega doma, Kinoklubu Vič, Kinodvoru in Slovenski kinoteki ter v mariborskem Koloseju. Predprodaja vstopnic bo potekala od 20. oktobra!

Janina Pintar

► *Moj balon je lahko dežnik ... raje bi imel sladoled.*

| 15

IZR. PROF. DR. ANDREJ ROZMAN NAGRAJEN S PRETNARJEVO NAGRADO

Izr. prof. dr. Andrej Rozman je profesor za slovaško književnost na Oddelku za slavistiko FF, literarni zgodovinar, prevajalec in vodilni slovenski slovnikar, ki je Pretnarjevo nagrado prejel za širjenje slovenske literature in jezika po svetu. Pretnarjeva nagrada s častnim naslovom ambasador slovenske književnosti in jezika je mednarodno priznanje in osrednja slovenska kulturna zahvala tistim posameznikom, izjemoma dvema ali skupini, ki si po svetu v duhu dr. Toneta Pretnarja (1945-1992) pomembno, zaslužno in svetovljansko prizadevajo za seznanjanje s slovensko literaturo, slovenskim jezikom in slovenskimi književniki oziroma za njihovo mednarodno uveljavljanje in povezovanje. Letos jo je poleg prof. dr. Rozmana prejel še akad. dr. Matjaž Kmecl, sicer upokojeni redni profesor FF.

K. Z. ► *Prof. dr. Andrej Rozman, dobitnik Pretnarjeve nagrade*

PRIZNANJA ČLANOM ODDELKA ZA GEOGRAFIJO

Društvo geografov Pomurja je v sodelovanju z Zvezo geografov Slovenije med 26. in 28. 3. 2009 v Pomurju organiziralo 20. zborovanje slovenskih geografov. Na zborovanju je Zveza geografov Slovenija podelila priznanja, katera so med drugimi prejeli tudi člani Oddelka za geografijo *Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani*, in sicer: najvišje priznanje, častno članstvo, je prejel upokojeni red.

prof. dr. Mirko Pak, zlato plaketo red. prof. dr. Andrej Černe in red. prof. dr. Dušan Plut, srebrno izr. prof. dr. Karel Natek in doc. dr. Darko Ogrin, bronasto pa Danica Jakopič, doc. dr. Barbara Lampič in asist. dr. Irma Potočnik Slavič. Vsem nagrajenkam in nagrajencem iskreno čestitamo!

Tatjana Resnik Planinc

Jezik v ustih še ni v glavi,
v mislih pustih sam, lesen,
od nedela te zadavi,

a v jezični družbi pravi
zrase mu visok greben
in vas prav lepo pozdravi.

»Was, what, quoi, kaj?
Če želiš me razumeti,
k'tero z mano skup' razdreti,
pa še ti prid' na tečaj.«

JEZIKOVNI TEČAJI

Tudi v letošnjem letu ponujamo pestro izbiro jezikovnih tečajev. Obsegajo 60 ur in se izvajajo v prostorih *Filozofske fakultete*. Prijavite se lahko osebno v pisarni Službe za tržne programe (FF, s. 518) ali natisnete ustrezno prijavnico in jo pošljete na naslov: *Filozofska fakulteta*, Služba za tržne programe, Aškerčeva 2, Ljubljana. Če uveljavljate študentski popust, vas prosimo, da prijavnici priložite kopijo potrdila o vpisu. V nasprotnem primeru vam popusta žal ne bomo mogli priznati. Tečaji se izvajajo v obliki klasičnega tečaja, kadar je dovolj zanimanja, sicer v obliki lektorata z rednimi študenti, če je v skupini prostor. Cene veljajo za študijsko leto 2009/2010.

Za dodatne informacije se obrnite na tel. 01/241 10 09, nives.kolaric@ff.uni-lj.si, oziroma se oglasite v 5. nad., s. 518, luka Hrovat.

KLASIČNI TEČAJ za zunanje udeležence: 290,00; za študente UL: 198,00 €; za študente FF: 198,00 €.

LEKTORAT- za zunanje udeležence: 150,00 €; za študente UL: 150,00 €; za študente FF: brezplačno.

NOVI LEKTORAT SLOVENŠČINE NA UNIVERZI ZA TUJE ŠTUDIJE V PEKINGU

S študijskim letom 2009/10 je odprl vrata novi lektorat slovenščine na *Univerzi za tuje študije* v Pekingu, na Šoli za evropske jezike. Za odprtje lektorata se je ob obisku na Kitajskem zavzel predsednik Slovenije dr. Danilo Türk, slovensko veleposlaništvo v Pekingu in *Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani* pa sta v sodelovanju s pekinško univerzo pripravila vse potrebno, da se je v septembru približno 40 kitajskih študentov začelo učiti slovenščino kot izbirni predmet s prvo lektorico Natalijo Toplišek. Podlaga za delovanje lektorata je meduniverzitetni sporazum, ki so ga 27. avgusta v prostorih *Vlade Republike Slovenije* podpisali predstavniki obeh univerz: rektorica *Univerze v Ljubljani*, red.

prof. dr. Andreja Kocijančič, in dekan *Filozofske fakultete*, red. prof. dr. Valentin Bucik, iz Pekinga delegacija *Univerze za tuje študije*, v kateri so bili prorektorica univerze prof. dr. Wen Yun, dekan Šole za evropske jezike prof. dr. Ding Chao in Gu Cuicui iz službe za mednarodno sodelovanje. Na *Filozofski fakulteti* je bilo v tednu njihovega obiska organiziranih več sestankov, na katerih so se predstavniki pogovarjali o poglobitvi sodelovanja med institucijama in o širitvi gostovanj študentov in učiteljev azijskih študij na kitajski univerzi ter o tečajih slovenščine in preoblikovanju v univerzitetni študij.

Mojca Nidorfer Šiškovič

MIHAEL BUDJA PREJEL NAGRADO SLOVENSKEGA ARHEOLOŠKEGA DRUŠTVA

Red. prof. dr. Mihael Budja se kot raziskovalec ukvarja s preučevanjem kulturnih, socialnih, populacijskih, gospodarskih in okoljskih vidikov evrazijskega neolitika in eneolitika. Priznanje za izjemen dosežek na področju arheologije je prejel za svoje objave na področju študij neolitika, ob predstavitvi nagrade pa so posebej opozorili na Neolitski seminar, ki ga pripravlja že od leta 1994. Nagrajenec je na povabilo *Britanske akademije znanosti* med drugim gostoval na Oddelku za arheologijo Univerze v Cambridgeu, z vabljenimi javnimi predavanji pa tudi na številnih tujih univerzah.

K. Z.

SAJETOVA NAGRADA ZA NAJBOLJŠE MAGISTRSKO DELO V LETU 2008

Komisija v sestavi mag. Stojan Pečlin (ARRS), dr. Andrej Blatnik (CZ d. d.) in dr. Mojca Kotar (UL) je soglasno sprejela sklep, da je v letu 2008 najboljšo magistrsko delo (*Načrtovanje in vzpostavitev glasbenega arhiva pri Glasbenonarodopisnem inštitutu ZRC SAZU*) pod mentorstvom izr. prof. dr. Maje Žumer izdelal g. Gregor Strle, ki je v magistrskem delu teoretično raziskal in praktično izvedel preoblikovanje analognega ustvarjanja zbirke *Glasbenonarodopisnega inštituta (GNI)* v digitalno strukturo. Pri tem je z uporabo najnovejših dognanj informacijske znanosti zasnoval digitalni arhiv slovenskih ljudskih pesmi in glasbe *EtnoMuza*, ki poleg hranjenja glasbenonarodopisnega gradiva, značilnega za analogno različico, omogoča še druge načine uporabe, npr. dostop in upravljanje z digitalnimi vsebinami. *EtnoMuza* omogoča oblikovanje in shranjevanje terenskih zapisnikov, notnega gradiva in zvočnih posnetkov v digitalnem okolju in nudi temeljno podlago za znanstvenoraziskovalno delo. Širšemu krogu uporabnikov je poizvedovanje po arhivu omogočeno preko spletne aplikacije.

Alenka Šaupperl in Mojca Kotar

► EtnoMuza

ŠTUDENTI ŠPORTNIKI IN ČLANI ŠTUDENTSKIH ŠPORTNIH EKIP FAKULTETE NA VSAKOLETNEM SPREJEMU PRI DEKANU

V četrtek, 14. maja 2009, je dekan FF, red. prof. dr. Valentin Bucik, sprejel študente športnike in člane študentskih športnih ekip fakultete. Ob tej priložnosti se jim je zahvalil za njihov trud in športno udejstvovanje, s katerim širijo tudi prepoznavnost in dobro ime Filozofske fakultete ter jim čestital za dosežene uspehe. Športniki FF so sicer v študijskem letu 2008/2009 dosegli naslednje rezultate:

- Univerzitetna košarkarska liga: 2. mesto moški,
- Univerzitetna odbojgarska liga: 3. mesto ženske,
- Univerzitetno prvenstvo badminton: 3. mesto ekipno,
- Univerzitetno prvenstvo plavanje, 50 m hrbtno: 1. mesto URŠA MOHORIČ,
- Univerzitetno prvenstvo plavanje: 4. mesto ekipno ženske in 9. mesto ekipno moški,
- Filozofijada 2009, 2. mesto odbojka ženske in 3. mesto košarka moški.

K. Z.

► Zbrali smo se na katamaranu, ker na fakulteti ni prostora.

PODELITEV INDEKSOV

FF je 1. oktobra v ljubljanskih Križankah slovesno podelila indekse novim študentom. Na prireditvi so brucke in bruce pozdravili starejši kolegi, vodstvo fakultete in predstavniki oddelkov. Nove študente so nagovorili dekan FF, prof. dr. Valentin Bucik, novi rektor

Univerze v Ljubljani, prof. dr. Radovan Stanislav Pejovnik, prodekanja študentka, Maja Peharc ter slavnostni govornik, prof. dr. Marko Kerševan. Program je z glasbo popestril Tomaž Domicelj.

K. Z.

► Zrak pa diši po kolonjskih spremembah ...

► "Welcome hither as is the spring to earth,
you'll tread a red-carpeted path with mirth!"

Knjigarna FF
v pritličju fakultete

Pestra izbira znanstvene in strokovne literature
s področja humanistike in družboslovja.

Pri nakupu publikacij Filozofske fakultete
imajo študentje 35% popust.

Odprto: pon. - pet. od 9. do 17. ure
Tel.: 01/241 11 19
www.ff.uni-lj.si/fakulteta/knjigarna

2019 Ljubljana Film Festival

20. LJUBLJANSKI
MEDNARODNI
FILMSKI FESTIVAL
11.–22. 11. '09

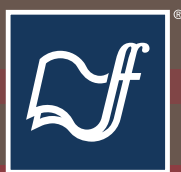
 cankarjev dom

**TOBACNA
LJUBLJANA**
Domen

DELO
Medijski pokrovitelj

MEDIA

Galerija posterij

Univerza v Ljubljani
FILOZOFSKA
FAKULTETA